

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 691

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 25 april 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Ventilusproject - Gefaseerd verdwijnen van lichtere, bovengrondse hoogspanningslijnen in West-Vlaanderen

Op de persconferentie van 31 maart 2023 stelde de minister dat er naast het vastleggen van het Ventilustracé, ook overeengekomen was dat er in West-Vlaanderen ongeveer 147 km aan bestaande bovengrondse 70 en 150 kV luchtlijnen op termijn zou moeten verdwijnen.

In de Krant van West-Vlaanderen van 7 april 2023 verscheen daaropvolgend een artikel met titel 'De winst van Ventilus: 147 kilometer luchtlijn weg'. Daarbij werd met andere woorden het 'goede nieuws' bevestigd dat een twaalfstal bestaande 70 en 150 kV hoogspanningslijnen in aanmerking komen voor afbraak, of om ondergronds te gaan. In totaal zou dus 147 km aan hoogspanningslijnen gefaseerd en hoofdzakelijk in de Westhoek en in de streek rond Izegem uit het zicht verdwijnen ingevolge de realisatie van Ventilus.

De minister zei bovendien eerder al in het Vlaams Parlement dat het Federaal Ontwikkelingsplan voor haar bindend is, maar geen enkele van de bovenvermelde 70 en 150 kV luchtlijnen staat voor afbraak vermeld in het Federaal Ontwikkelingsplan 2024-2034; een plan waarvan het openbaar onderzoek afliep midden januari 2023. Dit alles terwijl Elia nochtans dezelfde af te schaffen lijnen voorstelde aan de Vlaamse Regering in hun presentatie van april 2022.

1. Is de volledige afbraak van de voorgestelde 147 km huidige hoogspanningslijnen werkelijk een vergunningsvoorwaarde in het kader van het Ventilusproject zoals de minister liet uitschijnen, of werd dat door haar tijdens de persconferentie louter gezegd om enkel maar zo veel mogelijk goodwill bij de bevolking van West-Vlaanderen te genereren ten opzichte van haar geplande bovengronds Ventilusproject?
2. Op welke wijze zal de afbraak van deze 147 km bovengrondse 70 en 150 kV luchtlijnen bindend wordend opgelegd aan de netbeheerder?
3. Kan de minister een schematisch overzicht geven met vermelding van welke 70 en 150 kV hoogspanningstracés in West-Vlaanderen, die deel uitmaken van deze door haar vermelde 147 km af te breken luchtlijnen, exact zullen verdwijnen daar zij ingevolge de realisatie van het Ventilusproject overbodig worden, alsook met voor elk tracé vermelding van de uiterste datum waarop de afbraak effectief dient gerealiseerd te zijn?
4. Het 150 kV luchtlijntracé tussen Brugge en Blauwe Toren (+/- 6 km) zal vervangen worden door de geplande 360 kV Ventilusluchtlijn, wat dus onmogelijk als een

'verbetering' voor gezinnen en bedrijven in de buurt van voormeld tracé kan worden beschouwd, maar toch doet de minister deze afbraak voor als een aan haar Ventilushoofddoel te danken 'winst'-situatie.

Kan de minister dan ook verduidelijken waar de 'winst' voor de bevolking en bedrijven op dit tracé juist schuilt?

5. Het 70 kV luchtlijntracé tussen Ieper en Bas-Warneton (+/- 11 km) werd al jaren geleden via een 150 kV kabel omgeleid en kon eigenlijk al sinds 2019 worden afgebroken.

Waarom is de minister daarvan schijnbaar niet op de hoogte en doet zij alsnog uitschijnen dat het de verdienste van haar bovengronds Ventilushoofddoel is dat voormeld 70 kV tracé zal worden afgebroken?

6. De afbraak van het 70 kV luchtlijntracé tussen Bas-Warneton en Wevelgem (+/- 16 km) werd al geruime tijd voorheen opgenomen in een lopend omleggingsproject dat volledig losstaat van Ventilushoofddoel.

Waarom is de minister daarvan schijnbaar niet op de hoogte en doet zij alsnog uitschijnen dat het de verdienste van haar bovengronds Ventilushoofddoel is dat voormeld 70kV tracé zal worden afgebroken?

ANTWOORD

op vraag nr. 691 van 25 april 2023

van **CARMEN RYHEUL**

1. Zoals duidelijk aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 is de *"Afbraak en/of ondergronds brengen van bestaande lijnen op lagere spanningsniveaus"* een onderdeel van de *"verruiming van de huidige compensatiemaatregelen"*. Er is in elk geval niet gesteld dat dit een vergunningsvoorwaarde zou zijn voor de uiteindelijke realisatie van het Ventilustracé. Dit zijn aanvullende maatregelen bij het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) Ventilus. De realisatie van Ventilus om de vermazing van de backbone te kunnen realiseren, is cruciaal om de robuustheid van het net vergroten, waardoor er lijnen kunnen worden afgebroken/ondergronds worden geplaatst.
2. De normale praktijk is dat bij de aanvraag van een kabel ter vervanging van een bestaande lijn wordt verwezen naar de afbraak van de bestaande lijn. Dit kan eventueel worden opgenomen als verplichting in een specifieke vergunning. Elia heeft zich geëngageerd om deze lijnen, eens de Ventilus-lijn gerealiseerd kan worden (dus bij een uitvoerbare omgevingsvergunning van Ventilus), af te breken. Dit uiteraard onder voorbehoud van het krijgen van de nodige omgevingsvergunningen voor de afbraak (en indien nodig het ondergronds brengen) van de lijnen.
3. Het schema en de aanduiding van deze lijnen werd opgenomen in dezelfde nota aan de leden van de Vlaamse Regering van 18 november 2022.
4. Ook in de reeds vermelde nota aan de leden van de Vlaamse Regering werd aangegeven dat het een aantal bestaande lijnen betreft die geïdentificeerd werden om mogelijks af te breken of vervroegd ondergronds te brengen bij de uitvoering van het 380kV-Ventilusproject. Op dat moment waren er nog heel wat tracés mogelijk en daarom werd ook aangegeven dat het finale tracé voor Ventilus in de GRUP-procedure bepalend zal zijn om dit beeld indien nodig te kunnen bijstellen. Momenteel zijn er geen aanwijzingen dat in het kader van de vaststelling van het definitieve tracé een bijstelling van de geïdentificeerde lijnen vereist is.
- 5-6. Beide vragen moeten samen bekeken worden. Een 150kV-kabel tussen Ieper en Bas-Warneton werd inderdaad al gerealiseerd (ook vermeld op het kaartje van de nota aan de leden van de Vlaamse Regering met een volle lijn). Een volgende stap is de realisatie van een 150kV-kabel tussen Bas-Warneton en Wevelgem. Deze investeringen maken deel uit van het herstructureren van het lokale net waarbij beoogd wordt om de bestaande belasting die via het 70 kV-luchtlijnnetwerk wordt gevoed over te zetten naar een aansluiting op het 150kV-netwerk. Zoals beschreven in paragraaf 5.12.4 van het Federaal ontwikkelingsplan van Elia is dit proces tot op vandaag nog niet afgerond.